ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

МАУП

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ВЛАДИ ТА РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК»

Спеціальність:	**D4 Публічне управління та адміністрування**
Освітній рівень:	**другий (магістерський) рівень**
Освітня програма:	**Публічне управління та адміністрування**

МАУП 2026

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	**Децентралізація влади та регіональний розвиток**
Шифр та назва спеціальності	D4 Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	**5 кредитів / 150 год.** **Лекції: 24** **Практичні заняття: 26** **Самостійна робота студентів: 100**
Терміни вивчення дисципліни	ІІ семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	**екзамен; курсова робота**
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-publichnogo-administruvannya/silabusi.html

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

	Капеліста Ірина Михайлівна
Науковий ступінь	кандидат наук з державного управління
Вчене звання	доцент
Посада	Доцент кафедри публічного адміністрування
Дисципліни, які викладає НПП	Цифровий розвиток та електронна демократія, Децентралізація влади та регіональний розвиток, Електронне врядування
Напрями наукових досліджень	публічне управління; децентралізація влади; регіональний і місцевий розвиток; стратегічне управління розвитком територій; цифровізація державного управління; електронна демократія; антикорупційна політика; інституційний розвиток та європейська інтеграція; екологічна і продовольча безпека; сталий розвиток
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	https://www.researchgate.net/profile/Iryna-Kapelista https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56669958800 https://orcid.org/0000-0002-1983-4617 https://scholar.google.fi/citations?user=KjmQXfkAAAAJ&hl=uk https://www.webofscience.com/wos/author/record/ACY-9561-2022
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	kapelista.iryna@maup.com.ua
Контактний тел.	+38098-950-07-50
Портфоліо викладача на сайті кафедри / Інституту / Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-publichnogo-administruvannya.html

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Децентралізація влади та регіональний розвиток» спрямована на формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системного розуміння процесів передачі повноважень і ресурсів на субнаціональний рівень, функціонування багаторівневого врядування та реалізації державної регіональної політики. У межах курсу

розглядаються концепції й моделі децентралізації, принцип субсидіарності, територіальна організація влади, розподіл повноважень між державою, регіонами та територіальними громадами, інституційна і фінансова спроможність місцевого самоврядування, міжмуніципальне співробітництво, стратегічне та просторове планування, участь громадян, цифрові інструменти управління розвитком і проєктний підхід. Окрема увага приділяється сталому та інклюзивному розвитку територій в умовах війни й повоєнного відновлення, подоланню регіональних диспропорцій, європейській політиці згуртованості та інтеграції України до ЄС.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні, нормативно-правові, інституційні, фінансові та прикладні засади децентралізації влади, місцевого самоврядування і державної регіональної політики, а також механізми планування, фінансування, реалізації, моніторингу й оцінювання розвитку регіонів і територіальних громад.

Метою курсу є формування у здобувачів вищої освіти здатності комплексно аналізувати процеси децентралізації та регіонального розвитку, оцінювати спроможність територіальних громад і регіонів, застосовувати правові, фінансові, стратегічні, просторові та партисипативні інструменти управління розвитком, готувати обґрунтовані управлінські рішення, стратегічні документи й проєктні пропозиції з урахуванням принципів субсидіарності, належного врядування, сталого розвитку, безпеки та європейської інтеграції.

Завдання курсу полягають у:

- розкритті сутності, принципів, моделей і форм політичної, адміністративної та фіскальної децентралізації;
- формуванні системного розуміння територіальної організації публічної влади та багаторівневого врядування;
- засвоєнні нормативно-правових та інституційних засад місцевого самоврядування і державної регіональної політики;
- оволодінні підходами до аналізу розподілу повноважень, відповідальності та ресурсів між рівнями публічної влади;
- формуванні вмінь оцінювати організаційну, кадрову, фінансову та сервісну спроможність територіальних громад;
- набутті навичок аналізу місцевих бюджетів, міжбюджетних відносин та інструментів фінансування регіонального і місцевого розвитку;
- опануванні механізмів міжмуніципального співробітництва, партнерства та участі громадськості у виробленні рішень;
- формуванні здатності розробляти й оцінювати стратегії, плани заходів, програми та проєкти розвитку територій;
- засвоєнні підходів до просторового планування, роботи з даними, моніторингу та оцінювання результативності політики розвитку;
- формуванні обґрунтованих пропозицій щодо сталого та інклюзивного відновлення громад і регіонів відповідно до стандартів ЄС.

Пререквізити навчальної дисципліни. Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях і вміннях, набутих на попередньому рівні вищої освіти та під час опанування освітніх компонентів «Організаційно-правове забезпечення публічного адміністрування в Україні», «Розробка та аналіз публічної політики», «Цифровий розвиток та електронна демократія», «Управління персоналом на публічній службі», «Стратегічне управління та управління змінами». Необхідними є базові навички аналізу нормативно-правових актів, стратегічних документів, статистичних даних і бюджетної інформації, а також критичного оцінювання управлінських рішень.

Постреквізити навчальної дисципліни. Знання та вміння, сформовані під час опанування дисципліни, становлять підґрунтя для вивчення освітніх компонентів «Соціальна реінтеграція та відновлення людського капіталу» і «Підготовка до Єдиного державного кваліфікаційного іспиту», проходження виробничої і переддипломної практики та підготовки кваліфікаційної роботи. Набуті компетентності застосовуються під час розроблення стратегій і програм розвитку громад та

регіонів, планів відновлення, аналітичних документів, місцевих і регіональних проєктів, а також оцінювання спроможності територій і результативності публічної політики.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні. ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні компетентності	СК 2. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери. СК 4. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях. СК 8. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях. СК 10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції. СК 12. Здатність до розробки та реалізації інклюзивних політик, спроможність формувати, моніторити та оцінювати ефективність публічних стратегій, програм та проєктів, зокрема у соціальній сфері, на національному, регіональному та місцевому рівнях. СК 13. Здатність застосовувати підходи кризового менеджменту та кейс-менеджменту в публічній сфері, оперативно реагувати на соціальні виклики, здійснювати оцінку потреб вразливих категорій населення (ВПО, ветерани, особи у складних життєвих обставинах). СК 14. Здатність до розбудови публічно-громадського партнерства, учасницької демократії, налагоджувати ефективну комунікацію, міжсекторальну взаємодію та довгострокову співпрацю органів державної влади та органів місцевого самоврядування з благодійними фондами, громадськими організаціями, волонтерськими ініціативами, міжнародними донорами, впроваджувати інструменти локальної демократії (громадські слухання, бюджети участі, консультативно-дорадчі органи) для залучення інститутів громадянського суспільства, ветеранських та релокованих спільнот до процесів прийняття управлінських рішень.
Програмні результати навчання	
	ПРН 3. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції. ПРН 4. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування. ПРН 11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень. ПРН 12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері

	публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків. ПРН 13. Застосовувати інструменти учасницької демократії та міжсекторальної взаємодії для проактивного залучення інститутів громадянського суспільства до формування планів розвитку громади, управління проєктами соціальної дії та фандрейзингу. ПРН 14. Здійснювати стратегічне моделювання та реформування публічної сфери, розробляти довгострокові стратегії, державні та місцеві цільові програми, зокрема соціального розвитку, з урахуванням викликів воєнного та повоєнного періодів. ПРН 15. Використовувати підходи ефективного адміністрування в умовах невизначеності, здійснювати оцінку системних ризиків, в тому числі на місцевому рівні та для вразливих груп населення, розробляти кризові сценарії та приймати оптимальні рішення в умовах гуманітарних, безпекових та соціально-економічних криз.

Зміст навчальної дисципліни «Децентралізація влади та регіональний розвиток»

№	Назва теми	К-сть годин, з них:			Методи навчання/методи оцінювання
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	
Змістовий модуль 1. Теоретичні, правові та інституційні засади децентралізації влади					**Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); проблемний виклад; аналіз нормативно-правових актів і стратегічних документів; case-study; порівняльний аналіз; робота зі статистичними, бюджетними та просторовими даними; SWOT-аналіз; моделювання управлінських ситуацій; дебати; проєктно-дослідницький метод; аналіз практики органів**
Тема 1.	Децентралізація влади: сутність, принципи, моделі та форми. Субсидіарність, деконцентрація і делегування повноважень	2	2	10	
Тема 2.	Реформа місцевого самоврядування і територіальної організації влади в Україні: етапи, правове та інституційне забезпечення; розподіл повноважень і відповідальності в системі багаторівневого врядування (держава, регіон, район, територіальна громада)	2	2	10	
Тема 3.	Сталий розвиток як основа політики децентралізації та регіонального розвитку: Цілі сталого розвитку ООН, Порядок денний до 2030 року, локалізація ЦСР, Європейський зелений курс та національна політика сталого розвитку	2	2	10	
Змістовий модуль 2. Спроможність територіальних громад і механізми місцевого розвитку					
Тема 4.	Територіальна громада як суб’єкт публічного управління: організаційна спроможність, належне врядування, публічні послуги та участь громадян	2	2	10	
Тема 5.	Фіскальна децентралізація: місцеві бюджети, міжбюджетні відносини, доходи, видатки та оцінювання фінансової спроможності громад	2	2	10	

№	Назва теми	К-сть годин, з них:			
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Методи навчання/методи оцінювання
Тема 6.	Співробітництво територіальних громад, агломераційні процеси та партнерські механізми місцевого розвитку; державна регіональна політика: цілі, суб'єкти, функціональні типи територій, інструменти та фінансування розвитку	2	2	10	**публічної влади; розроблення фрагментів стратегій і проєктних пропозицій. Методи оцінювання: усний контроль; оцінювання участі у дискусіях; письмовий контроль; аналітичні записки; оцінювання кейс-завдань; стратегічні та проєктні розробки; тестовий контроль; презентації; модульна контрольна робота; самоконтроль та самооцінка.**
Змістовий модуль 3. Стратегічне управління регіональним розвитком, відновлення та європейська інтеграція					
Тема 7.	Стратегічне і просторове планування розвитку громад та регіонів: методи стратегічного аналізу (SWOT, PESTEL), цілі, програми, проєкти, моніторинг і оцінювання.	2	4	10	
Тема 8.	Сталий та інклюзивний розвиток територій в умовах війни й повоєнного відновлення: безпека, людський капітал, економіка й довкілля	4	4	10	
Тема 9.	Зелена трансформація та індикатори сталого розвитку громад і регіонів: енергоефективність, кліматична політика, циркулярна економіка, зелене відновлення, система показників і моніторинг прогресу	2	2	10	
Тема 10.	Європейська політика згуртованості та багаторівневе врядування: фонди ЄС, транскордонне співробітництво і пріоритети інтеграції України	4	4	10	
Всього:		**24**	**26**	**100**	

Форма контролю: екзамен. Передбачено виконання курсової роботи.

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з навчальної дисципліни «Децентралізація влади та регіональний розвиток» передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом опрацювання нормативно-правових актів, стратегій, планів, бюджетної та статистичної інформації, основної і додаткової літератури; порівняння українських і зарубіжних моделей децентралізації; аналіз розподілу повноважень та спроможності громад; дослідження місцевих бюджетів і міжбюджетних відносин; оцінювання практик міжмуніципального співробітництва й участі громадян; роботу з відкритими даними, картографічними і цифровими ресурсами; розроблення аналітичних записок, SWOT-аналізів, фрагментів стратегій, програм, планів заходів і проєктних пропозицій; підготовку курсової роботи, презентацій і доповідей; підготовку до поточного, модульного та підсумкового контролю; участь у наукових конференціях і підготовці публікацій.

Зміст самостійної роботи здобувача освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними рекомендаціями, завданнями та рекомендаціями викладача.

Курсова робота

Курсова робота є індивідуальним навчально-дослідним завданням, яке здобувач виконує самостійно під науковим керівництвом викладача. Вона оцінюється як окрема освітня компонента за 100-бальною шкалою та не входить до 100 балів семестрового оцінювання з дисципліни. На написання курсової роботи відводиться 30 академічних годин.

Мета курсової роботи — поглибити й узагальнити знання з децентралізації влади та регіонального розвитку, сформувати здатність самостійно досліджувати конкретну проблему публічного управління, критично

опрацьовувати наукові джерела, законодавство, стратегічні документи й емпіричні дані та розробляти обґрунтовані практичні рекомендації.

Основні етапи виконання курсової роботи:

− вибір та погодження теми, визначення об’єкта, предмета, мети і завдань дослідження;
− складання плану, добір джерел та узгодження графіка консультацій із науковим керівником;
− аналіз наукових підходів, нормативно-правової бази та стратегічних документів;
− збирання й аналіз статистичних, бюджетних, просторових або інших даних щодо обраної громади чи регіону;
− виявлення проблем, оцінювання чинних управлінських практик і формулювання авторських висновків;
− розроблення практичних рекомендацій, проєктних пропозицій або фрагмента стратегії/програми розвитку;
− оформлення роботи відповідно до методичних рекомендацій, перевірка академічної доброчесності, подання та публічний захист.

Критерії оцінювання курсової роботи

Критерій	Зміст оцінювання	Макс. бал
Актуальність і постановка проблеми	Обґрунтованість теми; коректність об’єкта, предмета, мети та завдань	10
Теоретична база і джерела	Повнота, актуальність і критичне опрацювання наукових праць	15
Нормативна та стратегічна база	Коректність аналізу законодавства, стратегій, програм і компетенцій органів влади	15
Аналітична частина	Якість методики, даних, розрахунків, порівнянь та інтерпретації результатів	25
Висновки і рекомендації	Логічність висновків, практична цінність, реалістичність і доказовість пропозицій	20
Оформлення і доброчесність	Структура, академічний стиль, цитування, список джерел, дотримання вимог	5
Захист	Змістовність презентації, аргументація, відповіді на запитання та володіння матеріалом	10
Разом		**100**

Рівень виконання визначається за загальною шкалою: 90–100 балів — відмінно; 82–89 — добре (B); 75–81 — добре (C); 68–74 — задовільно (D); 60–67 — задовільно (E); 35–59 — незадовільно з можливістю повторного захисту; 0–34 — незадовільно з обов’язковим повторним виконанням.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проєктор та комп’ютер для проведення лекційних і практичних занять із презентаційним супроводом. Для виконання практичних і самостійних завдань необхідні комп’ютер або інший пристрій із доступом до мережі Інтернет, веббраузер, офісне програмне забезпечення для роботи з текстами, таблицями та презентаціями, а також доступ до офіційних ресурсів Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства розвитку громад та територій України, Державної служби статистики України, порталу «Децентралізація», Єдиного державного вебпорталу відкритих даних, електронних бібліотек, наукових баз даних, ресурсів OECD, Ради Європи та Європейської Комісії. За потреби використовуються інструменти візуалізації даних, геоінформаційні сервіси та генеративний штучний інтелект з обов’язковою перевіркою результатів.

Форми і методи контролю. Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий). Поточний контроль здійснюється під час лекційних і практичних занять та спрямований на систематичну перевірку розуміння теоретичних і правових засад децентралізації, здатності аналізувати спроможність територій, працювати зі стратегічними, бюджетними та статистичними даними, оцінювати управлінські рішення й розробляти обґрунтовані пропозиції щодо регіонального та місцевого розвитку.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

− виступ з основного питання та усна доповідь;
− доповнення, запитання та аргументована участь у навчальній дискусії;

- систематичність роботи на практичних заняттях;
- аналіз нормативно-правових актів, стратегій, програм і планів розвитку;
- розв'язання ситуаційних завдань щодо розподілу повноважень та управління територіальним розвитком;
- аналіз місцевих бюджетів, міжбюджетних відносин і фінансової спроможності громад;
- робота зі статистичними, просторовими та відкритими даними;
- підготовка SWOT-аналізів, аналітичних записок, стратегічних і проєктних пропозицій;
- презентація результатів індивідуальної або групової роботи;
- самостійне опрацювання тем.

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення); письмовий контроль (аналітична записка, практичне завдання, короткий звіт, фрагмент стратегії або проєктної пропозиції); комбінований контроль; презентація самостійної роботи; спостереження; тестовий контроль; оцінювання кейсів, бюджетного і стратегічного аналізу, роботи з даними та проєктних розробок.

Система оцінювання та вимоги

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти*

	Тема 1	**Тема 2**	**Тема 3**	**Тема 4**	**Тема 5**	**Тема 6**	**Тема 7**	**Тема 8**	**Тема 9**	**Тема 10**	**Модульна контрольна робота**	**Екзамен**	**Загальна кількість балів**
Робота на практичному занятті	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	20	40	100
Самостійна робота	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			

**Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.*

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Здобувачі мають право на зарахування результатів навчання, здобутих під час проходження масових відкритих онлайн-курсів (Coursera, Prometheus, EdEra тощо), тематика яких відповідає змісту дисципліни. Якщо за результатами поточного оцінювання здобувачу не вистачає балів до бажаної кількості, їх можна компенсувати за рахунок таких курсів.

За умови надання сертифіката про успішне завершення курсу здобувачу може бути нараховано до 20 додаткових балів до поточного рейтингу, але не більше, ніж необхідно для досягнення бажаного результату. Загальна сума балів за дисципліну не може перевищувати 100.

Перелік рекомендованих онлайн-курсів і точну кількість балів за кожен із них викладач оголошує в рамках кожної теми.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни проводиться у письмовій або електронній формі та може містити тестові завдання, аналіз практичної ситуації,

фрагмента нормативно-правового акта, місцевого бюджету чи стратегічного документа, завдання щодо розподілу повноважень, оцінювання спроможності громади або підготовку короткої управлінської рекомендації.

Критерії оцінювання модульного тесту:

− оцінка «відмінно» (A) – правильне виконання 90–100 % завдань;
− оцінка «добре» (B, C) – правильне виконання 75–89 % завдань;
− оцінка «задовільно» (D, E) – правильне виконання 60–74 % завдань;
− оцінка «незадовільно» (FX) – виконання менше 60 % завдань;
− неявка на модульний контроль – 0 балів.

Рейтингові бали за модульну контрольну роботу: A – 18–20 балів; B – 16–17 балів; C – 14–15 балів; D – 12–13 балів; E – 10–11 балів; FX – менше 10 балів.

Підсумкове семестрове оцінювання. Підсумкове оцінювання проводиться у формі екзамену. Підсумкова (семестрова) оцінка за дисципліну складається з результатів поточного оцінювання та оцінки за екзамен. Максимальна кількість балів за поточне оцінювання становить 60, а за екзамен – 40. Для позитивного складання екзамену здобувач має отримати не менше 24 балів із 40 за екзаменаційну роботу та не менше 60 балів із 100 за дисципліну загалом. Курсова робота виконується і захищається у II семестрі та оцінюється окремо за 100-бальною шкалою відповідно до методичних рекомендацій і Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Шкала оцінювання екзаменаційних завдань

Шкала	Загальна кількість балів	Критерії
Відмінно	36–40	Завдання виконано якісно; здобувач продемонстрував системні знання з децентралізації та регіонального розвитку, коректно застосував законодавство, дані й аналітичні інструменти та обґрунтував управлінські рішення.
Добре	30–35	Завдання виконано якісно; продемонстровано достатньо повні знання та вміння застосовувати їх до практичних ситуацій, наявні несуттєві неточності.
Задовільно	24–29	Завдання виконано частково; продемонстровано базові знання, однак аналіз і обґрунтування рішень містять істотні помилки або є неповними.
Незадовільно з можливістю повторного складання	0–23	Завдання не виконано або виконано переважно неправильно; рівень теоретичних знань та практичних умінь є недостатнім.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, установлені робочою програмою навчальної дисципліни. За рішенням кафедри за такі види діяльності можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та основної шкали системи оцінювання. Один захід може бути

підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

Оцінка самостійної роботи

Загальна кількість балів, отриманих студентом за виконання самостійної роботи, є складовою академічної успішності з дисципліни. Самостійна робота за кожною темою оцінюється в діапазоні від 0 до 1 бала відповідно до стандартизованих критеріїв.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань)

Максимально можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальні завдання)	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно
1	1	0,75	0,5	0

Критерії: повнота, правильність, самостійність, аргументованість, якість роботи з нормативно-правовими актами, стратегічними документами, бюджетними, статистичними і просторовими даними, використання актуальної наукової літератури, дотримання академічної доброчесності та своєчасність виконання.

Форми оцінювання включають: поточне оцінювання роботи на практичних заняттях; усні відповіді, доповіді та презентації; індивідуальні або групові проєкти; вирішення ситуаційних завдань; аналіз нормативно-правових актів, місцевих бюджетів, стратегій і програм розвитку; роботу з відкритими даними; підготовку аналітичних записок, SWOT-аналізів, фрагментів стратегій та проєктних пропозицій; тестування; підготовку тез конференцій та інших публікацій; інші форми, що забезпечують засвоєння навчальної програми та розвиток практичних компетентностей.

Для оцінювання результатів навчання студента протягом семестру використовується 100-бальна національна та ECTS шкала оцінювання.

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	Оцінка за національною шкалою для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	зараховано
75–81	C	добре	зараховано
68–74	D	задовільно	зараховано
60–67	E	задовільно	зараховано
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу. Для успішного засвоєння курсу здобувач освіти має регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття; систематично й активно працювати під час аудиторних занять; своєчасно відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні результати; у повному обсязі та належної якості виконувати завдання викладача; опрацьовувати чинні нормативно-правові акти,

стратегічні документи, дані та рекомендовану літературу; дотримуватися норм професійної етики, академічної доброчесності та правил відповідального використання цифрових інструментів.

Курс передбачає неухильне дотримання принципів академічної доброчесності. Усі письмові роботи, курсова робота, аналітичні записки, звіти, презентації та проєктні пропозиції мають бути оригінальними, коректно посилатися на джерела та не містити плагіату, фабрикації або фальсифікації. Використання генеративного штучного інтелекту допускається як допоміжного інструменту за умови дотримання вимог викладача, перевірки фактів, нормативно-правових актів, даних і джерел, декларування способу використання за потреби та особистої відповідальності здобувача за поданий результат.

Оцінювання здобувача освіти орієнтоване на активність на практичних заняттях, якість виконання завдань для самостійної роботи, здатність аналізувати процеси децентралізації, оцінювати спроможність громад і регіонів, працювати з нормативною, бюджетною, статистичною та просторовою інформацією, розробляти стратегічні документи й формулювати аргументовані рекомендації щодо сталого розвитку територій.

Рекомендовані джерела інформації.

Нормативно-правові акти та стратегічні документи

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80.

2. Європейська хартія місцевого самоврядування від 15.10.1985; ратифікована Законом України від 15.07.1997 № 452/97-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036.

3. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80.

4. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14.

5. Про засади державної регіональної політики : Закон України від 05.02.2015 № 156-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19.

6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій : Закон України від 09.07.2022 № 2389-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2389-20.

7. Про добровільне об’єднання територіальних громад : Закон України від 05.02.2015 № 157-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19.

8. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17.06.2014 № 1508-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18.

9. Про внесення змін до Закону України «Про співробітництво територіальних громад» щодо упорядкування окремих питань співробітництва територіальних громад : Закон України від 12.01.2023 № 2867-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2867-20.

10. Про асоціації органів місцевого самоврядування : Закон України від 16.04.2009 № 1275-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1275-17.

11. Про міжнародне територіальне співробітництво України : Закон України від 24.04.2024 № 3668-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3668-20.

12. Про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо забезпечення прозорості місцевого самоврядування : Закон України від 22.02.2024 № 3590-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3590-20.

13. Про внесення змін до деяких законів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування : Закон України від 09.05.2024 № 3703-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3703-20.

14. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17.

15. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17.

16. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17.

17. Про адміністративну процедуру : Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20.

18. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17.

19. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель : Закон України від 17.06.2020 № 711-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20.

20. Про національну інфраструктуру геопросторових даних : Закон України від 13.04.2020 № 554-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20.

21. Про стратегічну екологічну оцінку : Закон України від 20.03.2018 № 2354-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19.

22. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 № 333-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80.

23. Про затвердження плану заходів з реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні на 2024–2027 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 26.03.2024 № 270-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270-2024-%D1%80.

24. Деякі питання реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в умовах воєнного стану і підготовки до набуття членства України в Європейському Союзі : постанова Кабінету Міністрів України від 12.12.2025 № 1748. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1748-2025-%D0%BF.

25. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695 (зі змінами, зокрема постановами від 13.08.2024 № 940 та від 12.12.2025 № 1686). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF.

26. Про затвердження Програми заходів з реалізації у 2025–2027 роках Державної стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 12.12.2025 № 1647. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1647-2025-%D0%BF.

27. Деякі питання розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів : постанова Кабінету Міністрів України від 04.08.2023 № 816. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/816-2023-%D0%BF.

28. Деякі питання розроблення Державної стратегії регіонального розвитку України і плану заходів з її реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених Стратегії і плану заходів : постанова Кабінету Міністрів України від 04.08.2023 № 817. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/817-2023-%D0%BF.

29. Про затвердження порядків з питань відновлення та розвитку регіонів та територіальних громад : постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2023 № 731. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/731-2023-%D0%BF.

Основна література

30. Децентралізація і формування політики регіонального розвитку в Україні : наук. доп. / О. В. Шевченко та ін. ; за наук. ред. Я. А. Жаліла. Київ : НІСД, 2020. 153 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-09/decentralizacia_sait.pdf.

31. Ткачук А. Ф. Місцеве самоврядування та децентралізація : практичний посібник. Київ : ІКЦ «Легальний статус», 2016. 80 с.

32. Роман В. Ф. Моделі децентралізації влади країн Європейського Союзу. Демократичне врядування. 2013. Вип. 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2013_12_10.

33. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади : навчальний посібник. Київ, 2019. URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/453/04_Strateg_Plan-PRN-5.pdf.

34. Ольчак М. Партисипативне стратегічне планування в органах місцевого самоврядування : посібник для територіальних громад. Варшава, 2018. URL: https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/23/STRATEGIC_PLANNING_MANUAL_standard_version_9MB.pdf.

35. OECD. Making Decentralisation Work: A Handbook for Policy-Makers. Paris : OECD Publishing, 2019. DOI: 10.1787/g2g9faa7-en.

36. OECD. Rebuilding Ukraine by Reinforcing Regional and Municipal Governance. Paris : OECD Publishing, 2022. DOI: 10.1787/63a6b479-en.

37. OECD. Regional Development Policy in Ukraine. Paris : OECD Publishing, 2014. DOI: 10.1787/9789264204836-en.

38. OECD. Public Governance Review of Ukraine: Building Resilience through a Whole-of-Government Approach. Paris : OECD Publishing, 2026. URL: https://www.oecd.org/en/publications/public-governance-review-of-ukraine_7810f059-en.html.

39. Council of Europe. Principles of Good Democratic Governance. URL: https://www.coe.int/en/web/good-governance/12-principles.

40. European Commission. Cohesion Policy 2021–2027. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/2021-2027_en.

41. World Bank. Ukraine Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA). URL: https://www.worldbank.org/en/country/ukraine/publication/rapid-damage-and-needs-assessment-rdna.

42. Капеліста І. М. Проблеми соціально-економічного розвитку західних регіонів України в умовах воєнних дій. Філософія та управління. 2025. № 10(14). DOI: 10.70651/3041-248X/2025.10.09.

43. Kapelista I., Korniyenko G., Skliar V., Voitsitska K., Derman V. The Impact of the Russian-Ukrainian War on Global Food and Environmental Security. WSEAS Transactions on Environment and Development. 2023. Vol. 19. P. 808–819. DOI: 10.37394/232015.2023.19.76.

44. Koval V., Savina N., Sribna Y., Osipova A., Kapelista I., Petrovska S. Sustainable resource management policy of national economic development. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. 2023. Vol. 1269, No. 1. Art. 012035.

45. Капеліста І. М. Державний моніторинг ґрунтів в межах прибережних захисних смуг. Публічне адміністрування та національна безпека. 2020. № 8(16). С. 134–138. DOI: 10.25313/2617-572X-2020-8-6933.

46. Кузьменко Г., Дакал А., Капеліста І., Семенець-Орлова І. Цифровізація державного управління як чинник зміцнення податкової безпеки в умовах гібридних загроз в Україні. Наукові перспективи. 2025. № 8(62). С. 183–194. DOI: 10.52058/2708-7530-2025-8(62)-183-194.

47. Семенець-Орлова І., Кузьменко Г., Дакал А., Капеліста І. Проблемні аспекти впровадження антикорупційних практик у публічному секторі. Наукові праці МАУП. Політичні науки та публічне управління. 2025. Вип. 2(78). С. 169–175. DOI: 10.32689/2523-4625-2025-2(78)-25.

48. Семенець-Орлова І., Кузьменко Г., Капеліста І., Дакал А. Антикорупційні практики в публічній службі України: сучасний стан, виклики впровадження та перспективи розвитку. Наукові праці МАУП. Політичні науки та публічне управління. 2025. Вип. 2(78). С. 163–168. DOI: 10.32689/2523-4625-2025-2(78)-24.

Додаткова література

49. Rodríguez-Pose A., Muštra V. The economic returns of decentralisation: Government quality and the role of space. Environment and Planning A: Economy and Space. 2022. Vol. 54(8). P. 1604–1622.

50. Faguet J.-P. Decentralization and Governance. World Development. 2014. Vol. 53. P. 2–13. DOI: 10.1016/j.worlddev.2013.01.002.

51. Hooghe L., Marks G. Multi-Level Governance and European Integration. Lanham : Rowman & Littlefield, 2001.

52. Barca F. An Agenda for a Reformed Cohesion Policy: A Place-Based Approach to Meeting European Union Challenges and Expectations. Brussels : European Commission, 2009.

53. UN-Habitat. International Guidelines on Urban and Territorial Planning. Nairobi : UN-Habitat, 2015.

54. UNDP Ukraine. Local Governance and Decentralisation Reform resources. URL: https://www.undp.org/ukraine.

Інформаційні та аналітичні ресурси

55. Портал «Децентралізація». URL: https://decentralization.gov.ua/.

56. Міністерство розвитку громад та територій України. URL: https://mindev.gov.ua/.

57. Державна служба статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/.

58. Державний вебпортал бюджету для громадян Open Budget. URL: https://openbudget.gov.ua/.

59. Єдиний державний вебпортал відкритих даних. URL: https://data.gov.ua/.

60. Геоінформаційна система регіонального розвитку. URL: https://gisrr.gov.ua/.

61. Council of Europe. Centre of Expertise for Multilevel Governance. URL: https://www.coe.int/en/web/centre-of-expertise-for-multilevel-governance.

62. OECD Fiscal Decentralisation Database. URL: https://www.oecd.org/en/data/datasets/oecd-fiscal-decentralisation-database.html.

63. European Committee of the Regions. URL: https://cor.europa.eu/.

64. Eurostat: Regions and cities. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/web/regions-and-cities.